

Kehitysvammaisten Tukiliiton julkaisusarja

Polkuja palkkatyöhön

Mari Vehmanen

*Kiitos kaikille,
jotka osallistuivat
oppaan tekemiseen!*

LUE LISÄÄ TOIMINNASTAMME

www.kvtl.fi | www.kvtl.fi/mahti | www.facebook.com/Tukiliitto

Kehitysvammaisten Tukiliiton julkaisusarja

Tekstit Mari Vehmanen | **Kuvat** Laura Vesa | **Taitto** Titta Kallio | **Paino** Oy Fram Ab

ISBN 978-952-7059-02-9 (painettu), **ISBN** 978-952-7059-03-6 (verkkojulkaisu)

ISSN-L 2243-044X **ISSN** 2243-044X (painettu), **ISSN** 2243-0458 (verkkojulkaisu)

SISÄLTÖ

Työ kuuluu kaikille		4
ESSI HAKASALO	Asiakkaiden apuna	6
JANI HIRVI	Osat oikein	10
KAI KOLJONEN	Puhdasta jälkeä	14
KRISTO LEINONEN	Linjasto kunnossa	18
MAHTI-projekti		22
Kehitysvammaisten Tukiliitto ry		23

*Mahdollisuuksien tie
...lähtee Sinusta!*

Palkkatyön tekemisestä sovitaan työsopimuksella, joka on joko toistaiseksi voimassa oleva tai määräaikainen. Työ voi olla koko- tai osa-aikaista.

Palkkatyössä kehitysvammainen ihminen saa tekemästään työstä saman korvauksen kuin muut samaa työtä tekevät. Hänelle kertyy myös palkallista lomaa ja työeläkettä. Lisäksi työntekijälle kuuluvat työterveyshuollon palvelut ja vakuutusturva työtapaturmien varalta.

Suomessa vasta noin 400–500 kehitysvammaista henkilöä on palkkatyössä. Tuhannet kehitysvammaiset ihmiset tekevät työtään lähes korvauksetta avotyötoiminnassa. Kunnat järjestävät avotyötoimintaa sosiaalipalveluna kehitysvammaisille ihmisille.

Työ kuuluu kaikille

Hei, olen Kai Koljonen!

Minulle työ on tosi tärkeä juttu. Valmistuminen toimitilahuoltajaksi on ollut elämäni paras saavutus. Melkein yhtä hienolta kyllä tuntui voittaa kultaa puolimaratonilla Special Olympics -kisoissa.

Mielestäni kaikilla meillä kehitysvammaisilla ihmisillä pitäisi olla oikeus päästä oikeisiin töihin. Nykyään saan työstäni palkkaa, mutta aiemmin olen tehnyt monenlaisia hommia ilman kunnon korvausta.

Tässä oppaassa minä ja kolme muuta kehitysvammaista henkilöä kerromme, miten me löysimme palkkatöitä. Ilman tukea ja kannustusta se ei olisi onnistunut.

**Toivotan myös sinulle onnea ja tsemppiä työnhakuun.
Kun luotat itseesi ja saat apua läheisiltä,
kaikki on mahdollista!**

Terveisin

Kai

Asiakkaiden apuna

– Tuntuu hyvältä, kun on ansainnut rahaa omalla työllä, Essi Hakasalo sanoo.

Essi Hakasalo

Alun perin halusin kampaajaksi. Kävin kokeilemassa sen alan koulussa, mutta vieraat kielet ja kampausten opettelu olivat minulle vähän liikaa. Vaihdoin Diakoniaopistoon, ja suoritin siellä kotitalouspuolen perustutkinnon.

Olin jo opiskeluaikana täällä Toimintapiste Rastissa kaksi kertaa työharjoittelussa. Rasti on vammaisten ihmisten yksityinen päivätoimintapaikka. Valmistumisen jälkeen tulin työkokeiluun ja sitten pääsinkin ihan palkkatöihin. Teen viisituntista vuoroa viitenä päivänä viikossa.

Olen tosi onnellinen työpaikastani. Työkaverit ovat kivoja. Asiakkaina täällä on monenlaisia vammaisia ihmisiä: osa käyttää pyörätuolia tai rollaattoria ja muutamalla on henkilökohtainen avustaja.

KEITTIÖ KUNNOSSA

Teen töitä enimmäkseen keittiössä. Täytän ja tyhjennän tiskikonetta. Pesen kattiloita, ja pidän paikat muutenkin siisteinä. Sitten hoidan omavalvontaa: jääkaapin lämpötila pitää mitata ja merkitä muistiin joka päivä.

Osalle asiakkaista ruoka tarjoillaan pöytään, ja minä katan heille kaiken valmiiksi. Lisäksi huolehdin yhden asiakkaan erityisruuasta.

Joskus tiskejä meinaa kertyä. Mutta sitten on taas mukavaa, kun saa keittiössä kaiken paikalleen.

RAHAA OMAAN KOTIIN

Kaikki työnantajat eivät varmaan tule ajatelleeksi, että kehitysvammainen ihminen voi olla hyvä työntekijä. Kyllä ainakin työkokeiluun kannattaisi meitä ottaa. Siinähan selviää, mitä toinen osaa.

Itse tykkään ja haluan käydä töissä. Mieli tulee hyväksi, kun on hyödyllistä tekemistä. Tuntuu hienolta, kun kaikkeen ei tarvitse pyytää rahaa vanhemmilta. Muutan pian omaan asuntoon ryhmäkotiin. Laitan rahaa jo säästöön esimerkiksi huonekaluja varten.

Monet luokkakaverit ovat ilman töitä, vaikka haluaisivat tehdä jotain. Olen sanonut, että kannattaa mennä työvalmennukseen. Niin minäkin tein. Valmentaja oli mukana ensimmäisen viikon ja opetteli kanssani hommia. Varsinkin töiden aikatauluttamista piti harjoitella, että kaikki on valmiina ruoka-aikaan.

Kouluissakin voitaisiin mielestäni enemmän kannustaa kehitysvammaisia opiskelijoita lähtemään työelämään. On tärkeää, että opettajat uskovat nuorten mahdollisuuksiin.

Voi olla, että menen vielä koulunpenkkiin ja opiskelen lisää. Töissä haluan joka tapauksessa olla tulevaisuudessakin.

Essi Hakasalo
Helsinki

Vastinetta joka eurolle

Kehitysvammaisen henkilön palkkaaminen ei ole hyväntekeväisyyttä vaan järkevää liiketoimintaa. Esimerkiksi täällä Rastissa Essin tärkeä työpanos vapauttaa muun henkilökunnan aikaa asiakastyöhön. Meillä oli siis selkeä tarve juuri Essin kaltaiselle tekijälle.

Essi on ollut yksinkertaisesti hyvä rekrytointi. Hän ymmärtää oman roolinsa työyhteisössä, kuuntelee ohjeet ja noudattaa niitä.

Moni työnantaja ei varmasti edes tiedä mahdollisuudesta palkata kehitysvammaisen henkilö ja saada yhteiskunnalta tukea siihen. Täällä Rastissa asia on tuttu, koska toimimme itsekin vammaisalalla. Yksi vinkkini muille työnantajille on, että työkokeilua kannattaa hyödyntää. Siinä riskit ovat pienet puolin ja toisin.

Toki onnistuminen vaatii myös työnantajalta tiettyjä asioita: hyvää perehdyttämistä, tehtävien räätälöintiä tarpeen mukaan ja tuen varmistamista. Työvalmentaja on ihan ehdoton apu: hän tuntee valmennettavan kyvyt ja haasteet.

Harri Siitonen

toiminnanjohtaja

Toimintapiste Rasti

Työn tekemistä voi **kokeilla** monin tavoin. Koulujen työharjoitteluiden lisäksi erilaisiin töihin voi tutustua määräaikaaisessa avotyötoiminnassa. Tällöin tavoitteena on palkkatyö.

Myös työ- ja elinkeinotoimistojen kautta voi saada mahdollisuuksia työharjoitteluihin ja työkokeiluihin. Työhönvalmentajat auttavat työkokeiluiden järjestelyissä.

Osat oikein

**– Varastossa saan tehdä töitä itsenäisesti.
Tarkkana pitää olla koko ajan, Jani Hirvi kertoo.**

Tulin tänne Swegonille ensimmäisen kerran vuonna 2009 avotöihin. Tämä yritys valmistaa erilaisia ilmanvaihtolaitteita. Aiemmin olin ehtinyt tehdä monenlaista muuta: valmistua puusepäksi, käydä sahalla ja nuorten työpajassa, tehdä avotöitä kiinteistöalalla mutta myös olla työttömänä.

Hommat lähtivät sujumaan hyvin, ja puolen vuoden avotöiden jälkeen aloin saada ihan normaalia palkkaa. Laitoin työkyvyttömyyseläkkeeni lepäämään ja tein täyttä työviikkoa.

Nyt olen valitettavasti joutunut byrokratian takia siirtymään lyhyempään työaikaan. Eläkkeen lepuuttaminen ei jostain syystä onnistunut enää kahden vuoden jälkeen. Enkä halua menettää kokonaan työkyvyttömyyseläkepäästöistäni, sillä sen saamisessa oli kova vääntö.

Käyn töissä kolmena päivänä viikossa 6,5 tuntia kerrallaan. Yhtään enempää en voi tehdä ilman, että eläkkeen kanssa tulee ongelmia. Mielelläni kyllä tekisin kokonaista viikkoa.

EI VIRHEITÄ

Aluksi tein täällä Swegonilla kaikenlaisia sekalaisia töitä. Mutta nyt olen jo muutaman vuoden ollut enimmäkseen varastossa. Pöydälleni tulee työkortteja, joissa on lueteltu johonkin laitteeseen tarvittavat osat. Kerään kortin mukaan varastosta kärryyn juuri oikeat tavarat. Ne menevät sitten kokoonpanoon.

Tarkkana pitää olla koko ajan. Jos yksikin osa menee väärin tai jotain puuttuu, tulee heti palautetta. Varaston lisäksi hoitelen esimerkiksi jätteiden viemistä kierrätykseen. Kun astia alkaa olla täynnä, kuljetan pahvit ulos ja panen ne puristimeen.

Minusta tämä on tosi ok hommaa. Saan keskittyä tekemään työni hyvin. Alussa vähän jännitti tulla tällaiseen isoon kansainväliseen firmaan, mutta

minua tuettiin ja opastettiin kunnolla. Työkaverit ovat suhtautuneet oikein mukavasti. Olen mukana esimerkiksi työporukan formulaveikkauksessa.

PORTTI PALKKATÖIHIN

Minun mielestäni on aina parempi olla töissä kuin kotona neljän seinän sisällä. Tiedän, että moni muu kehitysvammainen henkilö pitää avotöitä huonona juttuna olemattoman korvauksen vuoksi. Minulla kuitenkin avotyöt toimivat juuri niin kuin pitääkin: pääsynä oikeisiin palkkatöihin.

Olen esimerkki siitä, että omalla ahkeruudella voi raivata tiensä työelämässä. Sain alussa apua avotyön löytämiseen, mutta loppu on ollut kiinni itsestäni. Pitää vain olla nöyrä ja valmis opettelemaan asioita alusta lähtien. Mieluummin on oltava liikkeellä hattu kourassa kuin takki auki.

Itse ainakaan en viihdy toimettona. Ja onhan kiva, että on vähän rahaakin käytössä.

Muille kehitysvammaisille ihmisille sanoisin, että kannattaa vaan olla positiivinen ja utelias. Kukaan ei tule hakemaan meitä kotoa töihin.

Omat haaveeni ovat jo toteutuneet: olen saanut töitä ja pystynyt pitämään paikkani.

Jani Hirvi

Kaarina

Avotyössä kehitysvammaiset ihmiset tekevät tavallisia työtehtäviä tavallisilla työpaikoilla, mutta eivät ole varsinaisia työntekijöitä. He osallistuvat työhön kunnan sosiaalihuollon asiakkaina ja saavat Kelan työkyvyttömyyseläkettä. Lisäksi voidaan maksaa **työosuusrahaa**, joka on korkeintaan 12 euroa päivässä.

Työkyvyttömyyseläkkeellä olevat kehitysvammaiset henkilöt voivat myös osallistua työelämään. Jos tulot ovat pienet, työntekijä ei menetä eläkettään. Kun työtulot ylittävät tietyn ansiorajan, henkilön on jätettävä työkyvyttömyyseläkkeensä lepäämään.

Ohjaajan kommentti

Asenne kantaa

Janin salaisuushan on mahtava asenne: hän on tosi kova kaveri paiskimaan töitä. Tämän on myös työnantaja pannut merkille ja ollut oikein tyytyväinen Janin panokseen.

Janin esimerkki kertoo, että palkkatyö on myös kehitysvammaisten henkilöiden ulottuvilla. Onnistuminen vaatii silti rutkasti omaa halua ja riittävästi tukea. Toivottavasti tulevaisuudessa tällaisia tarinoita olisi paljon nykyistä enemmän.

Yrittäjiä varmasti kiinnostavat toistensa hyvät kokemukset kehitysvammaisten henkilöiden palkkaamisesta. Työnantajan pitää kuitenkin saada keskittyä omaan bisnekseensä eikä erilaisten tukimuotojen selvittelyyn ja byrokratian kanssa taistelemiseen. Tästä syystä tarvitaan entistä enemmän työvalmentajia. Myös työ- ja elinkeino-toimistoissa saisi olla kehitysvammaisten henkilöiden työllistymisasioihin nimettyjä henkilöitä.

Eikä tuki saa loppua työsuhteen alettua. Olisi hyvä, että työvalmentaja tai joku muu voisi olla jatkossakin sekä työntekijän että -antajan käytettävissä.

Arsi Sulin

ohjaaja

Monitoimikeskus Tikli

Puhdasta jälkeä

– Siivousala on kova juttu. Tässä näkee heti työnsä tuloksen, Kai Koljonen sanoo.

Peruskoulun jälkeen kokeilin kaikenlaisia opintoja ja avotoita. Oikeaa palkkaa en silti koskaan saanut. Lopulta hain ja pääsin tuettuun oppisopimuskoulutukseen siivousalalle. Tiesin heti, että nyt löytyi minun hommani.

Sain myös oman työhönvalmentajan Lahjan – tai Taivaanlahjan, niin kuin minä häntä kutsun. Lahja on ollut tuki ja turva kaikissa byrokratiahommissa ja paperiasioissa.

Lahja se minulle oppisopimuspaikankin löysi täältä Annukan firmasta. Oppisopimushan tarkoittaa sitä, että hommat opitaan tekemällä ja että koulussa istutaan vain yhtenä päivänä viikossa.

TYÖTAHTIIN TOTTUU

Tulin tänne Annukan kotisiivousfirmaan kokeilemaan työntekoa ensimmäisen kerran kesken joulukiireiden. Alku oli vähän hankala – tahti tuntui kauhean kovalta, koska monet halusivat siivouksen juuri jouluksi. Mutta onneksi Annukka oli kärsivällinen ja jaksoi neuvoa.

Pian pahin ruuhka hellitti, ja minullakin alkoivat taidot kehittyä. Nykyään pärjään mielestäni aika kivasti työkavereiden vauhdissa.

Valmistumisen jälkeen Annukka palkkasi minut osa-aikaisesti. Töitä on kolmena päivänä viikossa, joten aikaa jää sopivasti myös urheilulle.

Minun lajini on kestävyysjuoksu. Olen kilpaillut monissa eri maissa ja voittanut esimerkiksi Special Olympics -kisoissa. Vapaata kisareissuja varten on järjestynyt aina tarvittaessa. Palattuani tarjoan sitten mitalikahvit työkavereille.

ILOA ASIAKKAILLE

Siivousalassa parasta on, että oman työn tuloksen näkee heti. On hienoa katsoa valmista kohdetta. Kaikki on puhdasta ja sohvatyynytkin ojennuksessa. Myös asiakkaista on mukavaa tulla siistiin kotiin. Juuri sen takia tätä työtä tehdään – jotta ihmisillä olisi hyvä mieli.

Imurointi on meikäpojan bravuuri. Tylsin homma taas on putsata jotain oikein ummehtunutta lattiakaivoa, mutta kyllä sekin tarvittaessa hoituu.

Siivoaminen ei ole niin yksinkertaista kuin voisi luulla. Pitää muistaa monenlaisia asioita. Eri pinnoille on omat puhdistusvälineet ja -aineet. Ja laimentaminen täytyy osata: liian mieto pesuaine ei tehoa, ja liian voimakas taas voi vahingoittaa pintoja. Myös turvallisuus ja oikeat työasennot ovat tärkeitä.

LISÄÄ VASTUUTA

Annukka on mukava pomo. Hän antaa aina hyvät ohjeet ja hoputtaa, jos on tarvis.

Vähitellen Annukka on antanut minulle lisää vastuuta. Olen jo saanut yhden ihan oman kohteen, jonka hoidan yksin. Tuntuu hienolta, kun minuun luotetaan.

Olen myös opetellut säätelemään omaa työtahtiani. Annukka esimerkiksi kertoo, kuinka kauan tietyn huoneen siivoamiseen on aikaa. Sitten aloitan ja kurkkaan välillä rannekelloa. Jos meinaa tulla liian kiire, sanon itselleni, että nyt Koljonon vauhtia.

ROHKEASTI TYÖNHAKUUN

Minulle töissä käyminen on tosi tärkeää. Ei tarvitse vain olla kotona ja miettiä, mitä tekisi. Ja onhan sekin mukavaa, että saa palkkaa. Olen opetellut käyttämään rahoja järkevästi ja panemaan vähän säästöön.

Iso osa kavereistani ei ole löytänyt töitä. Moni heistä pystyisi samaan kuin minä, jos vain saisi mahdollisuuden.

Kaikille töihin haluaville kehitysvammaisille ihmisille sanoisin, että kannattaa etsiä oma työhönvalmentaja. Yksin on vaikea löytää sopivia työnantajia. Itselläkin pitää silti olla sinnikkyyttä ja rohkeutta.

Kai Koljonen

Oulu

Työnantajan kommentti

Irti ennakkoluuloista

Kaitsu kuuluu tarkimpiin työntekijöihimme. On ilo nähdä hänen omistautumistaan ammatilleen. Myös asiakkaat pitävät Kaista ja kyselevät loma-aikoina hänen peräänsä.

Itse en ole kokenut, että kehitysvammaisen työntekijän palkkaaminen olisi erityisen byrokraattista tai hankalaa. Tämä on pitkälti Kain työhönvalmentajan ansiota: Lahja on hoitanut paperityöt hienosti puolestamme.

Itse rohkaisen yhä useampia työnantajia antamaan kehitysvammaisille työntekijöille ennakkoluulottomasti mahdollisuuden. Monelle mieleen tulevat varmasti kaikkein vaikeimmin vammaiset henkilöt, jotka tarvitsevat paljon tukea. Mutta oikeastaan vain kokeilemalla voi tietää, millaista osaamista ja annettavaa ihmisellä on.

Uskon, että paikkoja kehitysvammaisille osaajille löytyisi monelta alalta. Ainakin meidän työyhteisöömme urheileva herrasmies Kai sopii mainiosti.

Annukka Kääriäinen

yrittäjä

Pro-Kaks Kotityöpalvelu

Työhönvalmentajan tehtävänä on tukea työnhakijaa ja -tekijää kokonaisvaltaisesti koko työsuhteen ajan. Usein näistä ammattilaisista käytetään myös rinnakkaista nimitystä työvalmentaja.

Tuki alkaa jo työnhakuvaiheessa. Valmentaja käy yhdessä työnhakijan kanssa läpi tämän taitoja, kiinnostuksenkohteita ja motivaatiota. Valmentaja auttaa kartoittamaan mahdollisia työnantajia ja tukee varsinaisessa työnhaussa.

Työhönvalmentajan kommentti

Uskoa kykyihin

Minun roolini on ennen kaikkea nähdä ihminen ja hänen kykynsä. Diagnoosia ei pidä jäädä tuijottelemaan.

Kaihan on varsinainen tekijämies. Hommat kyllä hoituvat, kun Kaitsu vain saa hyvän perehdytyksen ja tarvitsemansa tuen.

Rohkaisun ja uskon valamisen lisäksi tehtäviini kuuluu tietysti paljon soittelua ja selvittelyä. Autan työtä ja tekijää kohtaamaan toisensa. Lisäksi pyrin tekemään paperiasioista mahdollisimman helppoja sekä työnantajalle että -tekijälle.

Olen tukena myös myöhemmin, kun työsuhde on jo päässyt hyvään vauhtiin. Kaitsu ja Annukkin tietävät, että olen aina tarvittaessa heidän käytettävissään.

Kehitysvammaisia ihmisiä kannustan tavoittelemaan rohkeasti unelmiaan ja etsimään omaa paikkaansa. Työnantajilta toivon ennakkoluulottomuutta palkata monenlaisia ihmisiä. Erilaisuus on rikkaus työyhteisössäkin.

Lahja Leiviskä

työhönvalmentaja

Työpaikan löydyttyä kumppanuus jatkuu edelleen. Valmentaja tukee uuden työympäristön, -matkojen ja -aikojen opettelussa. Hän auttaa myös työtehtäviin perehtymisessä ja työkavereihin tutustumisessa. Myöhemmin tuki jatkuu koko työsuhteen ajan tarpeen mukaan.

Työhönvalmentaja tukee niin ikään työnantajaa: valmentaja voi auttaa esimerkiksi räätälöimään tehtäviä työntekijälle sopiviksi. Valmentaja tuntee erilaiset palkkauksen tukimuodot ja neuvoo sosiaaliturvan ja palkkatyön yhteensovittamisessa.

Kristo Leinonen

Linjasto kunnossa

- Parasta työnteossa ovat kivat työkaverit ja iloisesti tervehtivät asiakkaat, Kristo Leinonen kertoo.

Omaa alaa piti vähän haeskella, mutta nyt olen unelmahommissani. Viihdyn tosi hyvin ravintolatöissä.

Olen valmistunut talouslinjalta kodinhuoltajaksi. Kävin jo opiskeluaikana kokeilemassa muutamassa paikassa, ja tykkäsin eniten olla harjoittelussa juuri täällä. Hyvät ruuatkin kyllä houkuttelivat.

Ensimmäisenä päivänä vähän jännitti. Mutta kaikki olivat niin mukavia, että hermoileminen unohtui pian. Harjoittelun ja valmistumisen jälkeen olen tehnyt työvuoroja aina tarvittaessa, enimmäkseen viikonloppuisin. Mielelläni alkaisin tehdä vaikka ihan täyttä työviikkoa.

SALISSA JA KEITTIÖSSÄ

Teen monenlaisia hommia. Salin puolella kerään likaisia astioita, pyyhin pöytiä ja katson, ettei salaatti- ja leipälinjastosta pääse tarjottava loppumaan. Keittiössä esimerkiksi tiskaan, valmistan raasteita, viipaloin kurkkua ja paloittelen leipää. Välillä on kiire, kun asiakkaita on paljon ja tiskejä kertyy. Tulevaisuudessa olisi kiva päästä osallistumaan entistä enemmän myös lämpimien ruokien tekemiseen.

Marika on ihana pomo: iloinen ja lempeä. Hän jaksaa neuvoa ja tukea, vaikka välillä sattuisi virheitäkin. Kaikki muutkin työkaverit ovat tosi mukavia. Kiva porukka on parasta työnteossa.

Aina salin puolella ollessani moikkailen asiakkaille. Joskus tutut pyytävät jäämään juttelemaan. Mutta silloin sanon, että nyt en ehdi – minähän olen töissä.

OMAA ELÄMÄÄN

Töissä käyminen on minusta tärkeää. Se on hauskaa ja siitä saa rahaa elämiseen.

Olen muuttanut omaan asuntoon, ja tykkään kotonakin hääretä keittiössä. Osaan tehdä esimerkiksi omenapiirakkaa, spagettia, muusia nakkien kanssa ja kreikkalaista salaattia.

Muille kehitysvammaisille sanoisin, että kysykää vaan rohkeasti töitä vaikka vähän hermostuttaisi. Työpaikkoihin voi soittaa tai mennä käymään. Ja tukea kannattaa ottaa vastaan: minuakin kävivät alussa opettajat ja avustajat katsomassa töissä.

Kristo Leinonen

Tuusula

Hyvät ohjeet ja tsemppiä

Kristo on reipas työntekijä, joka hoitaa tehtävänsä hyvin. Hän on ahkera ja tulee töihin aina ajoissa.

Vähitellen Kristo on saanut lisää vastuuta. Hän osaa itsenäisesti täydentää salaattipöytää ja tarkkailla, milloin ruokailuvälineet tai juomat alkavat olla vähissä. Kaikkea ei tarvitse enää sanoa. Meillä on suunnitelmissa, että Kristo voisi ottaa jatkossa enemmänkin osaa ruokien valmistamiseen.

Kehitysvammaisten ihmisten työllisyystilanne parantuu vain, jos me työnantajat muutamme asenteitamme. Ei ole iso riski ottaa kehitysvammainen henkilö työharjoitteluun. Vain käytännössä selviää puolin ja toisin, onko työsuhteen solmimiselle edellytyksiä. Eikä esimerkiksi kannata automaattisesti olettaa, että työ olisi liian kiireistä. Kristokin pysyy mainiosti muun porukan tahdissa.

Minun vastuullani esimiehenä on antaa riittävän hyvät ohjeet ja tsemppata oikeissa kohdissa. Suosittelen muitakin työnantajia antamaan mahdollisuuden kaikenlaisille työntekijöille. Työyhteisö voi saada tosi tervetulleen lisän.

Marika Lampinen

yrittäjä

Lounaskahvila Vanha Unkka

MAHTI-projekti

Kehittämme ja toteutamme sopeutumisvalmennusta. Toimintamme perustuu terveyslähtöiseen ajattelutapaan. Tämä tarkoittaa sitä, että pyrimme sopeutumisvalmennuskursseilla tukemaan ihmisen omia kykyjä, taitoja ja mahdollisuuksia erilaisten toiminnallisten harjoitteiden avulla. Keskitymme kursseilla hyvää mielenterveyttä tukevien osa-alueiden vahvistamiseen. Näitä ovat oman elämän hahmottaminen, mielekkyys ja hallinnantunne. Tärkein tavoitteemme on mahdollistaa vertaistuki.

Ydinsanojamme ovat voimavarakeskeisyys, toiminnallisuus, saavutettavuus ja osallisuus.

Toimintamme on tarkoitettu lievästi kehitysvammaisille aikuisille ja heille, jotka hyötyvät samankaltaisesta tuesta kuin kehitysvammaiset henkilöt. Sopeutumisvalmennus on tarkoitettu myös tukea tarvitsevien ihmisten lähipiireille.

Järjestämme myös erilaisia teemakursseja. Kurssien teemat nousevat kohderyhmämme toiveista ja tarpeista.

Projekti toteutetaan vuosina 2012–2015, ja se on Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama. Toimintamme on valtakunnallista.

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry

- perustettu 1961
- jäseninä noin 170 yhdistystä, joissa yli 17 000 henkilöjäsentä
- vaikutamme lainsäädäntöön ja neuvomme oikeusasioissa
- edistämme kehitysvammaisten ihmisten yhdenvertaisuutta kaikilla elämänalueilla, kuten koulutuksessa, työelämässä ja asumisessa
- järjestämme tapaamisia, koulutusta, kursseja ja tapahtumia kehitysvammaisille ihmisille, heidän läheisilleen ja alan toimijoille
- julkaisemme oppaita ja esitteitä
- kehitämme vapaaehtoistyötä ja vertaistoimintaa
- tarjoamme toimintavälineneuvontaa ja välineiden kokeilua ja vuokrausta vaikeavammaisille lapsille sekä aikuisille
- toimintaamme ovat tervetulleita kaikki yli diagnoosirajojen

TAVOITTEEMME ON kehitysvammaisten ihmisten osallisuuden sekä perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen, ja se, että perheet saavat tarvitsemansa tuen.

TOIMINTAAMME OHJAAVIA PERIAATTEITA OVAT:

- Vammaisilla ihmisillä on yhdenvertaiset ihmisoikeudet ja perusvapaudet.
- Osallisuus yhteiskunnassa toteutuu tarpeen mukaisen tuen avulla.
- Ihmisarvoinen ja omaehtoinen elämä edellyttää, että kehitysvammaista yksilöä ja hänen läheisiään kuullaan ja kunnioitetaan palveluita järjestettäessä.

Arvomme pohjautuvat Suomen perustuslakiin ja kansainvälisiin sopimuksiin.

Mahdollisuuksien tie ...lähtee Sinusta!

Polkuja palkkatyöhön -oppaassa neljä aikuista kertoo omin sanoin kuinka he ovat löytäneet palkkatöitä ja mitä työ heille merkitsee.

"Kun luotat itseesi ja saat apua läheisiltä, kaikki on mahdollista!"

Opas on Kehitysvammaisten Tukiliiton MAHTI-projektin
(RAY 2012–2015) vertaismateriaalia.

MAHTI järjestää sopeutumisvalmennusta lievästi kehitysvammaisille
ja muille samankaltaisesta tuesta hyötyville aikuisille.

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
Pinninkatu 51, 33100 Tampere

